

van er tenminste één de werelderkenning heeft verworven, daar zijn werk in heel Europa met succes werd opgevoerd.

Deze man is Eugene O'Neill, Amerikaan in hart en nieren maar trotsch op zijn Iersche afkomst, die hem ongetwijfeld die bewegelijkheid van geest, dien zin voor lichten humor heeft meegegeven, die zoo dikwijls in de Nieuwe Wereld ontbreekt. Tooneelstukken als: *Strange Interlude*, *Desire under the Elms*, *The Hairy Ape*, en vooral dat prachtige negerstuk *Emperor Jones*, enkele jaren geleden door de Utrechtsche Studenten ingestudeerd, zijn overal gespeeld. Dit laatste stuk werd kortgeleden voor de film bewerkt en prachtig vertolkt door den negerzanger Paul Robeson, in ons land beroemd als de onvergetelijke zanger der negro spirituals.

Merkwaardig is echter dat in verhouding tot het groote aantal zeer goede moderne romanciers — Sinclair Lewis, Theodore Dreiser, John dos Passos, om er slechts enkelen te noemen — er slechts weinig dramatische auteurs zijn te vinden. Misschien is dit te wijten aan de zoo juist uiteengezette exploitatiewijze van het tooneel, die een loonende opvoering van een diepgaand, nieuw of experimenteel stuk haast onmogelijk maakt, aangezien er in dat opzicht niets voor de opvoeding van het publiek werd gedaan. De Amerikaansche kunstenaar, uit den aard practisch, wendde zich dus tot andere, gemakkelijker te verwezenlijken uitdrukkingsvormen van zijn ontroering. Temidden van die toeschouwers echter, die niet alleen een goede spijsvertering bezaten, maar ook een levendige belangstelling voor alles wat het tooneel betraf — en welk jeugdig intellectueel interesseert zich daar niet voor? — vormden zich verschillende groepen, die besloten bij gebrek aan opvoeringen van werk dat hun de aandacht waard leek, deze zelf, zoo goed en zoo kwaad als het ging, in hun vrijen tijd in scène te zetten.

Geheel onafhankelijk van elkaar werden in verschillende deelen van het land, in groote en kleine plaatsen, die amateurgroepen, uit eenzelfde drang en nood geboren, gesticht. Sommigen groeiden uit tot professioneele instellingen en alles wat van blijvend belang is in het Amerikaansche tooneelven kwam hieruit voort. Zij wilden niet alleen de nationale kunst aanwakkeren, maar ook experimenteermogelijkheden geven aan regisseurs, musici, schilders. In vele kleine steden, van tooneelspeelkunst gespeend, werden deze „Little Theatres” de kern, waaromheen heel het intellectueele leven van een stad draaide.

Om dit te illustreeren zullen wij den ontwikkelingsgang nagaan van twee geheel verschillende groepen, waarvan er één uitgroeide tot de meest beroemde der moderne New Yorksche Theaters, het „Theatre Guild” terwijl de andere, die der „Wisconsin Players”, in het leven geroepen door een begaafde actrice, die bij toeval in Milwaukee, een kleine stad vlak bij Chicago, belandde, zich ontwikkelde tot een der bekende amateur-theaters van het land, in wier school verschillende, nu beroemde, acteurs werden gekweekt